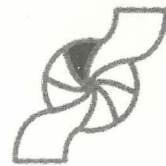

Gehigarria

Euskal Kultur
Erakundearen
laguntzaz egindako
gehigarria

Euskal gizaki mitologiko onak eta txarrak bazirela jakina da:

- Onak hauek ziren: laminak, basajaun, akerbeltz
- txarrak aldiz: Aire gaixto, inguma...

Azken honek gauaz lotan jendeak itotzen zituen.

Urruntzeko, Senperen eta Saran, duela 50 urte oraino gisa huntan otoitz egiten zen: otoitz mitolo-

giaz eta krixtautasunez nahasia, aitaxi amatxiri entzun duguna.

*Inguma ez nauk hire beldur
Jainkoa, Andre Maria
Hartzen diat lagun
Zeruan izar
Lurrean belar
Kostan are
Hek guziak kondatu arte
Ez hadila ene banat ager.*

“Dios te salve” segida

1 Erreka aldian lizarra
Zeru aldian izarra
Etxe huntako etxeko jaunak
Urre gorritz du bizarra.	5 Senditzen zaitut senditzen
Ari zarala jeikitzen
Zapatattoak soinian eman-ta
Salaren gainean kurritzen.
2 Ate xokoan oilo bik
batek bertzea iduri
Etxe huntako etxeko andreak
Ama birjina du iduri.	6 Ematekotan emazu
edo bertzenaz errazu
zeren mendian elurra ari baitu
zangoak otzten zaizkigu.
3 Etxe ondoan arroka
Haren gainean karrosa
Etxe huntako etxeko alabak
iduri baitu larrosa.	7 Etxeko andre mondrongo
hik ez tun asko emango
hik emantako limosnarekin
ez tinau asko edango.
4 Zapata xuri papez
Zuria denian baterez
Etxe huntako mutil gazteak
Ilea urre kolorez.	

Estefana IRASTORZA
Xabola Agerrea
HENDAIA

Haundizki kolpatua bihotzean dut min

1 Haundizki kolpatua
bihotzean dut min
Penetan jarria naiz
izanik atsegin
Maite bat bihotzean
sartu zautan behin
Tronpaturik utzi nau
segida batekin.	3 Igande arratsalde
berdin arratsetan
Maitea neuregana
heldu zen frangotan
Ez aspaldi oraino
burasoen bixtan
Ezkonduko ginela
hitzemana zautan.
2 Adin ederrean
hemeretzi urte
Munduko penetan dut
hartu behar parte
Uros ta alegera
nintzen orai arte
Uste nuen betikotz
ninduela maite.	4 Bihotzez otoizten dut
zeruko jaun ona
Eman dezadan otoi
neri osasuna
Ohorezki hazteko
jin beharra dena
Aitarik ez izanez
maite dezan amak.

Bertze edozein herritan gertatzen zena ARRUNTZEN gertatua
FAGOAGA Frantxua, «Apeztei»-en ahotik

Haur batek amentsetarik erran daut

- 1 Aments batean sartu izan naiz haurño baten erresuman
Zoin ederra zen erakustea irri batez daut hitzeman
Erran daut ere: «Atea hemen nun nola duzu hatxeman
Ene bihotzak daukan gakoa zoin aingeruk dauzu eman.
- 2 Gizona, zure begiak dira nereak baino gorago
Ezin dituzu ikusi ahal lurpetik jin gauza frango
Zure bizia lanbro batean beti airean badago
Nerea aldiz garbi ta xume egiari hurbilago.
- 3 Aurrean dagon lore politak erakusten du bizia
Maitasunaren mezulari da Bakezko urtxo ezitia
Usain goxoez gantzutua da kolore askoz bezitia
Aita hazlea zeruko hura, Ama aldiz iguzkia.
- 4 Zoin maite dutan sasuen petik kantuz ari den xoria
Errexiñola, papo gorria, xoxo beltz moko horia,
Atzo batek daut goraki erran, neretzat, oi, zer loria!
«Zuri agur bat egin nezadan haizeak nau igorria».
- 5 Anaiari tut oñoñak eman, pilotak eman zezala
Hari begira jarri bainintzan, amultsuki berehala
Biribila da, guziz polita, xuri xuria azala
Bainan ez dakit hark maite nauen nik maite dutan bezala.
- 6 Haitz bat ederra, guziz azkarra, ikusia dut auzoan
Ez kur ttipiak gora zituen elgarri irriskaskoan,
Zenbait lurrean nigar handitan, haitzaren ondorat joan.
Nahi baitzuten goxoki egon beren amaren altzoan.
- 7 Arbola, xori, ostu ta lore, guziak ditut maitatzen
Horiekilan solastatzen naiz, horiekilan jostatzen.
Ez dute hoiek samurgoarik, bakea dute bilatzen
Eta hargatik, gizon gaixtoak ari dira denen hiltzen.
- 8 Haur horrekilan egon bainintzan, bozkarioz amentsetan
Atzarri eta trixtatu nintzen, nigar asko begietan
Aments hau nuen: «Haurtasun hori sort baledi gizonetan
Ez zaitekela hoinbertze herra gure mundu trixte huntan».
- 9 Apirilaren iduria da gizonen gaztetasuna
Askatasuna berakin dauka, gainera edertasuna
Gazte maitea estima zazu, zutan duzun ontasuna
Zoin ederra den ikusi gabe iragan behar zaitzuna.

Airea:
Kaseta huntan agertzen dira bertsu berriak
noistenka

Jako IRUBETAGOIENAREN ahotik